

Frederik Barbarossa, knielend voor Hendrik den Leeuw.

(1176.)

Frederik Barbarossa — het Duitsche hart klopt sneller bij het hooren van dien naam.

Hij behoort tot de edelste vorsten, die ooit een kroon hebben gedragen.

Van hooge gestalte, de keizerlijke majesteit op het voorhoofd, een man van kracht en mildheid, dapper, moedig, met lange, blonde haren, een rossen baard, waaraan de naam Barbarossa werd ontleend, met blauwe, Germaansche oogen, een vorstelijke gestalte tot in de toppen van zijn vingers — eenvoudig, edelmoedig, ontzaglijk tegenover zijn vijanden, goedertieren tegenover den overwonneling — het kon niet anders, of hij moest het hart der Duitschers stormenderhand veroveren.

Hij veroverde dat hart niet alleen, maar hij behield het in zonneshijn en stormen. En toen hij als een grijsaard besloot, zijn heldenloopbaan als strijder voor de eere Gods in het Heilige Land te besluiten, en hij na twee schitterende overwinningen op de ongeloofigen, bij een stoutmoedige poging, om de snelstroomende rivier Saleph bij Seleucia over te zwemmen, verdronk, ging er een lange smartkreet op in de Duitsche landen.

Deze vorst vol majesteit en hoogheid, heeft eens gekniel — niet voor zijn meerdere, niet voor zijns gelijke! maar voor zijn vasal, zijn leenman — voor den trotschen Welf; voor Hendrik den Leeuw!

Op een krijgstoct naar Italië heeft dit ongehoorde feit der wereldgeschiedenis plaats gehad.

Hendrik de Leeuw bevond zich bij het Duitsche rijk-leger; hij was den keizerlijken standaard gevolgd, doch niet, zooals vroeger, met een gewillig hart.

Hij achtte zich verongelijkt, al berustte deze meening op een vergissing; en de hartelijke trouw, die hij als Duitsch vorst vroeger den keizer had bewezen, was verbleekt.

Midden in den krijgstoct hield het Duitsche leger halt; te goeder ure kwam een wapenstilstand tot stand, en allen, die den vrede liefhadden, herademden.

Oprecht wenschte de keizer den vrede; hij sloeg drie scheidsrechters voor van elke partij, en aan hun uitspraak wenschte hij zich te onderwerpen, behoudens de eer en de waardigheid van het Duitsche rijk.

In het keizerlijk hoofdkwartier werd vast op den vrede met den Paus en Lombardije gerekend; de keizer had reeds een groot deel van zijn leger teruggesonden, en Hendrik de Leeuw keerde gaarne een standaard den rug, dien hij niet van harte meer had gevolgd.

Doch zie! er kwamen ongedachte moeilijkheden bij het sluiten van den vrede; er werden voorstellen gedaan, die de eer van het Duitsche rijk te na kwamen, en er schoot niets over dan een strijd met ongelijke krachten te hervatten.

Ijlings zond de keizer zijn renboden Hendrik den Leeuw, op wiens moed, beleid en trouw hij rotsvast rekende, achterna, dezen verzoekend, thans met zijn krijgsmacht bij te springen.

Hendrik weigerde. De keizer was stom van verbazing, toen hem die tijding gewerd. Hij hield er een ander begrip van Duitsche trouw op na dan zijn vasal.

Maar het zou een misverstand zijn; de edel denkende keizer kon het ergste nog niet gelooven, en noodigde den Welf tot een onderhoud uit.

De samenkomst had werkelijk plaats te Chiavenna aan het Comomeer.

Het was een treffende vergadering. Daar stonden de Duitsche helden rondom den troon; Eleonora, de keizerin, zat links van den keizer; in somber zwijgen, met een stug gemoed, luisterde de Leeuw naar de woorden des Keizers.

Aangrijpend sprak Barbarossa.

„Steeds hield ik u hoog,” zeide hij, „boven alle Duitsche vorsten, en niet alleen door uw eed, maar ook door de banden des bloeds zijt gij aan mij verbonden. Verlaat mij niet in deze ure! De Duitsche eer, des keizers roem — de prijs van mijn geheele leven staat op het spel!”

Daar was een groote ontroering; sterke harten beefden; maar Hendrik de Leeuw bleef koel en koud.

De sombere geesten van wrok en zelfzucht hadden bezit genomen van zijn gemoed; de vernedering van den keizer betekende zijn verhooging; hij berekende de kansen en dacht aan alles, behalve aan zijn heiligen plicht.

„Uw dienst, o keizer,” zeide hij, „heeft mij vóór den tijd oud gemaakt.”

Dat zeide een man op de middaghoogte van zijn kracht — nog geen veertig jaar oud!

Er kwam een pijnlijke stilte.

„Ik zal u helpen met geld,” vervolgde hij.

„Niet uw goud, maar uw sterken arm heb ik noodig!” hernam de keizer.

„Welaan dan!” zeide de Welf, „geef mij de rijkstad Goslar, en ik zal u volgen!”

„Begeer op dit hachelijk tijdstip niets onbillijks van mij!” antwoordde de keizer; „gedenk aan de vroegere jaren, aan onze oude vriendschap en liefde!”

Doch Hendrik de Leeuw scheen geen hart meer te bezitten.

Toen overmande den keizer de vrees, dat hij met zijn klein leger onder zou gaan in Italië; hij vergat, dat hij een keizer was; dat de Duitsche kroon op zijn slapen rustte; en zijn troon verlatend, wierp hij zich voor den trotschen Welf op de knieën . . .

Hij strekte de armen uit als een drenkeling en smeekte: „Slechts ditmaal, Hendrik, verlaat mij niet!”

Dit tooneel had iets bovenmate schokkends, zelfs Hendrik de Leeuw verbleekte.

Maar hij bleef bij zijn weigering.

Toen rees de keizerin op, en zeide met profetische stem: „Sta op, mijn heer en gebieder, en gedenk dezen stond, zooals God het zal gedenken!”

Zoo scheidden de keizer en de man, die eens zijn trouwste vriend was geweest.

De keizer trok naar Lombardije, om daar met eere onder te gaan; Hendrik de Leeuw keerde naar Saksen terug.

Bij Legnano werd het kleine leger des keizers na den heldhaftigsten tegenstand verpletterd; de banierdrager stortte dood neer aan Frederiks zijde; de standaard en het schild des keizers vielen in 's vijands handen.

Maar hij zelf werd als door een wonder gered; en hij verscheen te Pavia, waar zijn edele gemalin reeds heete tranen om zijn dood had geschreid.

Thans vertoonde hij zich in al de genialiteit van zijn geest; met kalmte en bewonderenswaardig scherp blik overzag hij zijn toestand; hij sloot een eervollen vrede met den Paus en de Lombarden, en keerde naar Duitschland terug, om gericht te houden over den meenedigen Welf.

Ook in dit gericht toonde hij den adeldom van een Christelijk ridder, maar de zon van den voorspoed was voorgoed ondergegaan voor den Welf. Hij heeft geen gelukkig uur meer beleefd; die ontmoeting in de marmeren koningszaal te Chiavenna was het droeve keerpunt in zijn leven!

L. P.

